

แบบองค์ประกอบพื้นฐานของการนำเสนอทริเจน Smart Farmer ต้นแบบ

นายสนั่น ขำศิริ

Smart Farmer ต้นแบบ สาขาการเลี้ยงโคนม

คำจำกัดความ

ประวัติความเป็นมา

นายสนั่น ขำศิริ เดิมทำธุรกิจส่วนตัวอยู่กรุงเทพฯ มีโอกาสพูดคุยกับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมท่านหนึ่งที่ปากช่อง หลังจากการสนทนาได้รับข้อมูล และรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับการเลี้ยงโคนม จึงรู้สึกสนใจ และชอบตรงที่เป็นอาชีพที่ไม่ซับซ้อน และมีจุดแข็งที่มีตลาดรับซื้อน้ำนมดิบที่แน่นอน กำไรมากขึ้นอยู่กับการจัดการของเราเอง มูลค่าโคนมเพิ่มขึ้นทุกวัน ตามขนาดฝูงโคที่ใหญ่ขึ้นตามธรรมชาติ เหมือนได้กำไรสองชั้น หนึ่งคือมีรายได้รายวันจากการจำหน่ายน้ำนมดิบ สองเป็นการฝากประจำที่ตัววัว นอกจากนี้ยังได้ใช้ชีวิตอยู่กับธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่ดี มองว่าเป็นอาชีพที่สวยงาม มีความสุขเมื่อเห็นวัวในฟาร์มกินอิ่มนอนหลับสบาย และมีสุขภาพที่ดีไม่เจ็บป่วย เริ่มเลี้ยงโคนมเมื่อปลายปี ๒๕๔๕ ช่วงสองปีแรกของการเริ่มต้นให้เพื่อนดูแลให้ เข้าปีที่สามจึงตัดสินใจลงมือทำเอง เลี้ยงโคนม ๖ ปีแรกกำไรยังไม่ชัดเจน เริ่มเห็นกำไรพอมีเงินเหลือเมื่อเริ่มเข้าปีที่ ๗

อาชีพการเลี้ยงโคนม มีแรงเสียดทานพอสมควร ต้องมุ่งมั่นและอดทนต่อความเหนื่อยยาก อดทนต่อความจำเจ ต้องตรงต่อเวลา รู้จักการรอคอย และอย่าคาดหวังกำไรมาก ถ้าบริหารจัดการได้อยู่ตัวแล้ว ยังคงต้องอาศัยประสบการณ์ ต้องหมั่นหาความรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา ซึ่งปัจจุบันแหล่งความรู้มีมากมาย อาทิ จากหน่วยงานของรัฐที่พยายามส่งเสริมให้ความรู้แก่เกษตรกร มีจัดอบรมทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติ จากหน่วยงานภาคเอกชน บางแห่งที่พยายามให้ความรู้ในหลายๆด้าน จากนิตยสารต่างๆ หรือหาได้จากเทคโนโลยี การเผยแพร่จากสื่อทีวี หรือจากไอที ต่างๆมากมาย

ประเด็นที่แสดงถึงความโดดเด่นและมีการปฏิบัติที่ดี

๑. การจัดการและเอาใจใส่ในรายละเอียด ประจำวัน

การจัดการฟาร์มที่สำคัญคือ เน้นเรื่องการทำความสะอาดอย่างยิ่ง “ผมอาจเป็นรูปแบบหนึ่งของเกษตรกร ที่เน้นมากในเรื่องการทำความสะอาด การผลิตน้ำนม หากใครได้มาเยี่ยมชมฟาร์มโคนม ต้องให้รู้สึกได้ว่าฟาร์มโคนมน่าอยู่ น่าเดิน น่าดู เห็นความสะอาดของขั้นตอนการรีดนม โรงเรือนรีดนม โรงเรือนพักโค บริเวณฟาร์ม เป็นต้น”

จากแนวคิด และการปฏิบัติดังกล่าว ฟาร์มของเราจึงได้รับเกียรติจากหน่วยงานต่างๆ ของภาครัฐ และเอกชน เข้ามาเยี่ยมชม ได้รับเกียรติจากศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์นครราชสีมา นำคณะแขกต่างชาติ เข้ามาเยี่ยมชมฟาร์มด้านการผลิตน้ำนม การทำอาหารสัตว์ผสมสำเร็จ (TMR) การปลูกหญ้าเนเปียร์ปากช่อง ๑ เพื่อเลี้ยงสัตว์ แขกต่างชาติที่เข้ามาเยี่ยมชมได้แก่ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ภูฏาน เวียดนาม พม่า และ ลาว ได้รับเกียรติจากคณะอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เข้ามาทำงานวิจัยงานด้านการเลี้ยงโคนม ได้รับเกียรติให้เป็นสถานที่สอบของนักศึกษาเกษตรและเทคโนโลยีภาคอีสาน เป็นสถานที่อบรมเกษตรกรภาคปฏิบัติ ในการทำอาหารสัตว์ เช่น การทำกากมันสดหมักยีสต์ การทำอาหาร TMR

๒. การจัดการด้านปัจจัยการผลิต

๒.๑ การจัดทำฐานข้อมูล โดยใช้โปรแกรมข้อมูล อสค. DPO DAIRY INFORMATION PROGRAM เป็นโปรแกรมสำเร็จรูป ใช้ในการจัดทำประวัติโค การรักษาสุภาพโค การป้องกันโรคระบาดและการจับสัตว์ ฯลฯ ทำให้การจัดการสะดวก สามารถดูแล และควบคุมฝูงโคได้ การผลิตน้ำนมที่อยู่ในมาตรฐานช่วยให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ได้รับการคัดเลือกให้เป็นฟาร์มโคนมประสิทธิภาพสูง (Smart Farmer) จากหน่วยงานของ อสค.

๒.๒ การนำเครื่องจักรกล มาใช้ทดแทนแรงงาน ที่ปัจจุบันหายากและค่าตอบแทนที่สูงขึ้น ได้แก่ เครื่องผสมอาหารแบบTMR เครื่องดับเบิลช้อปหญ้าสด เครื่องหั่นสับหิวมัน เครื่องกระจายขี้วัวแปลงหญ้า ,เครื่องรีดนมแบบไปทีไลน์ข้างละ ๘ หัวรีด

๒.๓ การติดตามเผ่าระวังกิจการฟาร์ม ได้อาศัยระบบข้อมูลในฟาร์ม มีการจดบันทึกรายรับ รายจ่าย หมั่นตรวจสอบรายการใดที่สูงผิดปกติ ต้องหาทางควบคุม นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญในการจดบันทึกผลผลิตน้ำนมแบบรายตัวทุกวัน และบันทึกการผสมเทียม การจับสัตว์อย่างต่อเนื่อง

๓. มีการจัดการด้านผลผลิตและการผลิตที่ดี

๓.๑ ด้านคุณภาพอาหารสัตว์ มีการจัดการเพื่อให้ได้ผลผลิตน้ำนมดิบที่ดี ได้มาตรฐาน

๓.๒ ด้านแรงงาน มีการจัดการอบรม แนะนำพนักงานอย่างสม่ำเสมอ ในเรื่องความสะอาดของผลผลิต เรื่องความปลอดภัยในการทำงาน เรื่องความใส่ใจและความภูมิใจในงานที่ทุกคนได้รับมอบหมาย

๓.๓ ด้านการลดต้นทุนการผลิตเพื่อเพิ่มผลกำไร มีการจัดการอาหารสัตว์แบบ TMR โดยหาวัตถุดิบจากแหล่งที่หาง่าย ใกล้ฟาร์ม เพื่อให้ได้ราคาที่ถูกลงไม่ต้องเสียค่าขนส่งที่แพง มีการปลูกหญ้าคุณภาพดีใช้เอง

๓.๔ ด้านการรักษาวินัยการเงินที่ดี จะได้รับเครดิตจากร้านค้า แหล่งขายวัตถุดิบอาหารสัตว์ ซึ่งทำให้เราซื้อวัตถุดิบได้ในราคาที่ถูกลงด้วยเช่นกัน

๔. มีความตั้งใจและเอาใจใส่ต่อการบริหารจัดการฟาร์มอย่างสม่ำเสมอ

มีความตระหนักถึงคุณภาพของสินค้า และความปลอดภัยของผู้บริโภค ตั้งแต่ขั้นตอนการดูแลแหล่งผลิต (ฟาร์ม) ขั้นตอนการหาวัตถุดิบ ขั้นตอนการผลิตทั้งหมด ทำให้เราสามารถผลิตอาหารสัตว์ที่ดีมีคุณภาพ ส่งผลต่อคุณภาพผลผลิตน้ำนมดิบที่ดี อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของแหล่งรับซื้อ และได้รับราคาสูงขึ้น

๕. มีความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณขององค์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอย่างหาที่ที่สุด

มีความภาคภูมิใจ ที่ประกอบอาชีพการเลี้ยงโคนม ซึ่งเป็นอาชีพพระราชทานจากพระองค์ ภูมิใจอย่างยิ่งเมื่อครั้งหนึ่งในชีวิต ได้มีโอกาสรับเสด็จและถวายตอบคำถามสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เรื่องการเลี้ยงโคนม เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๕ จากการจัดนิทรรศการของหน่วยงาน อสค. มวกเหล็ก ในงานวันโคนมแห่งชาติ ปี พ.ศ. ๒๕๕๕

๖. เป้าหมายในอนาคต

มีแม่โครีดนมตัว ๑๐๐ ตัว มีค่าเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๒๐ ก.ก./ตัว/วัน มีการแบ่งจำหน่ายวัวสาวทอง เพื่อเป็นเงินก้อนสะสมปีละ ๑ ครั้ง ประมาณสิบตัวให้ลูกสาว การดูแลระบบฟาร์มอย่างทั่วถึงมีประสิทธิภาพ พยายามวางระบบทุกอย่างในฟาร์มให้ง่าย สะดวก และมีคุณภาพ

๗. ข้อคิด

การเลี้ยงโคนม ยอมรับว่าต้องมีสายป่านที่ยาว เพราะถ้าไม่มีจะเครียดมาก ทุนน้อย ไม่จำเป็นต้องสร้างโรงเรือนที่ใหญ่โต ขอเน้นที่ความสะอาดและแห้ง โดยที่คนจะส่วนตัว สำหรับผู้สนใจเข้าสู่อาชีพการเลี้ยงโคนม ประการที่หนึ่งต้องอดทน สองมีทุนเป็นของตนเอง สามต้องมีความรักในอาชีพ รักสิ่งแวดล้อม และประการสุดท้ายต้องเฝ้าหาความรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา

ข้อมูลทั่วไปของ Smart farmer ต้นแบบและการติดต่อ

นายสนั่น ขำศิริ อายุ ๔๙ ปี

๑๐๐/๑ หมู่ที่ ๑๑ บ้านหนองไผ่พัฒนา ตำบลหนองหญ้าขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ ๓๐๑๙๐

E-mail : farmnandtb.farm@gmail.com

การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนปากช่อง

จำนวนโคนมทั้งหมด ๑๓๐ ตัว

- โครีดนม ๕๒ ตัว
- ปริมาณน้ำนมดิบที่ได้ ๘๕๐ ก.ก./วัน

ประสบการณ์ในการทำฟาร์มโคนม ๑๒ ปี

ความภาคภูมิใจ

๑. ได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณจากกรมปศุสัตว์ เกษตรกรต้นแบบการผลิตหญ้าเนเปียร์ปากช่อง ๑ พ.ศ. ๒๕๕๕
๒. ฟาร์มโคนม ประสิทธิภาพสูง (Smart Farmer) อสค. มวกเหล็ก พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นตัวอย่างของเกษตรกรรุ่นใหม่ ที่มีการปรับปรุง และพัฒนาให้มีความเหมาะสม
๓. ประกาศนียบัตรจากกรมปศุสัตว์ ได้ผ่านการพัฒนาเป็น Smart Farmer (เกษตรกรปราดเปรี๊อง) ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๗

ผู้ถอดบทเรียน

๑. นายรังสรรค์ ระวังสำโรง ปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา
๒. นายเฉลียว ขจรภพ เจ้าพนักงานสัตวบาลชำนาญงาน สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา โทร. ๐๘-๑๙๙๙-๑๙๔๒
๓. นางนวลจันทร์ บัวภา เจ้าพนักงานสัตวบาลชำนาญงาน สำนักงานปศุสัตว์อำเภอสีคิ้ว โทร. ๐๘-๑๘๗๗-๕๙๗๘
๔. นางสาวแสงทิพย์ สุขดี เจ้าพนักงานสัตวบาลปฏิบัติงาน สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา โทร. ๐๘-๑๙๗๖-๘๖๖๑
๕. นายเนติธร แก้วแจ็ก เจ้าพนักงานสัตวบาล สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา โทร. ๐๙-๑๓๖๘-๐๖๕๕